

Test z biologicko-zdravotnické problematiky (BZP)

Garantuující pracoviště: Katedra antropologie a zdravotní vědy

Stručný popis testu:

Test zahrnuje otázky z biologie člověka (somatologie, tj. z anatomie a fyziologie), dále pak z velmi široké oblasti teorie zdraví a nemoci, oblasti zdravotnické prevence a výchovy ke zdraví (ve všech jejich tematických oblastech, tj. např. oblast výživy, pohybu, sexuality a reprodukčního zdraví atd.) na úrovni bakalářského studia.

Struktura testu / počet úloh, typy úloh: celkem 50 otázek s možností výběru ze 4 nabízených odpovědí; vždy je pouze jedna odpověď správná; za každou správnou odpověď uchazeč získá 1 bod.

Délka trvání testu: 30 minut

Vzorové ukázky otázek:

- Správné je tvrzení:
  - Nejvíce vody v organismu obsahuje tuková tkáň.
  - Rozdíly v obsahu vody v závislosti na stavu výživy neexistují.
  - Největší podíl vody je u novorozence a kojence, nejmenší podíl je u starého člověka.**
  - Ženy mají obecně více vody než muži.
- Pyridoxin je vitamín:
  - B1
  - B2
  - B6**
  - B12
- Většina hemokoagulačních faktorů se tvoří:
  - v kostní dřeni
  - v játrech**
  - ve slezině
  - v poraněné tkáni
- Má-li jeden z rodičů krevní skupinu A a druhý z rodičů krevní skupinu AB, pak jejich společný potomek bude mít krevní skupinu:
  - výlučně AB
  - výlučně A
  - výlučně A nebo B
  - A, B nebo AB**
- Civilizační choroby:
  - nejsou dědičné, jsou vyvolány civilizačními vlivy
  - jsou nejčastěji monogenně dědičné, fenotyp je ovlivňován civilizačními vlivy
  - jsou nejčastěji polygenně dědičné, fenotyp je ovlivňován civilizačními vlivy**
  - jsou nejčastěji multifaktoriálně dědičné, vlivy prostředí je neovlivňují

Doporučená literatura a zdroje:

CIKLOVÁ, K. Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu: rádce školního metodika prevence. 2. vyd. Ostrava: EconomPress, 2016. ISBN 978-80-905065-9-6.

DRIÁK, D. Antikoncepce. Praha: Galén, 2020. ISBN 978-80-7492-488-0.

DYLEVSKÝ, I. Somatologie. Praha: Grada. 2019. ISBN: 978-80-271-2111-3.

GREGORA, M., VELEMÍNSKÝ, M. Čekáme děťátko. 3. aktual. vyd. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1343-9.

HAMPLOVÁ, Lidmila. Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví: pro střední zdravotnické školy. Sestra. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-247-5562-5.

HRUBÝ, Stanislav. Výživa v kostce. 2. vydání. Gastronomie. Divac: Radek Runštuk – R plus, 2021. ISBN 978-80-908386-0-4.

HŘIVNOVÁ, M., CICHÁ, M., SOFKOVÁ, T., HEIDEROVÁ, H., SLANÁ REISSMANNOVÁ, J., MARCIÁNOVÁ, V., VODIČKA, J., DLOUHÁ, D. IN TIME. Kognitivní a afektivní dimenze mladých dospělých ve vztahu k těhotenství a rodičovství. Olomouc: Univerzita Palackého, 2020. ISBN 8024459205.

KABÁTOVÁ, Hana. Hygiena ve školských zařízeních. Studijní opora. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3760-6.

KIKALOVÁ, K., KOPECKÝ, M. Biologie a nemoci dětí. Olomouc, 2014. ISBN 978-80-244-4020-0.

KOPECKÝ, M., TOMANOVÁ, J., KIKALOVÁ, K. Základní charakteristiky ontogenetického vývoje. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-3982-2.

MERKUNOVÁ, A., OREL, M. *Anatomie a fyziologie člověka pro humanitní obory*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1521-6.

MIOVSKÝ, M., AUJEZKÁ, A., BUREŠOVÁ, I. et al. *Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi*. 2., přepr. a dopl. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-391-4.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ZAPLETALOVÁ, J. et al. *Prevence rizikového chování ve školství*. 2. přepr. a dopl. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. ISBN 978-80-7422-391-4.

MIOVSKÝ, M., SKÁCELOVÁ, L., ČABLOVÁ, L., VESELÁ, M., ZAPLETALOVÁ, J. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*. Dotisk 1. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze v NLN s.r.o., Nakladatelství Lidové noviny, 2015. Monografie. ISBN 978-80-7422-397-6.

MIOVSKÝ, M., GABRHELÍK, R., CHARVÁT, M., ŠŤASTNÁ, L., JURYSTOVÁ, L., MARTANOVÁ, V. Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. ISBN 978-80-7422-391-4.

MIOVSKÝ, M., ADÁMKOVÁ, T., BARTÁK, M. et al. *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování*. 2. přepr. a dopl. vyd. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze, 2015. ISBN 978-80-7422-391-4.

MOUREK, J. *Fyziologie*. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1190-7.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 5. rozš. vyd. Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1357-4.

NOVOTNÁ, V., RIEDLOVÁ JURKOVÁ, J., BURDOVÁ, E. *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí s komentářem*. 3. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2022. ISBN 978-80-7554-366-0.

OREL, M. *Anatomie a fyziologie lidského těla – pro humanitní obory*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0531-1.

RIEGEROVÁ, J., PŘIDALOVÁ, M., ULBRICHOVÁ, M. *Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu*. Olomouc, 2006. ISBN 80-85783-52-5.

ROKYTA, R., ŠŤASTNÝ, F. *Struktura a funkce lidského těla*. Praha, 2002. ISBN 80-900130-2-3.

ROZTOČIL, A. *Porodnictví v kostce*. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2098-7.

SHARMA, S. *Klinická výživa a dietologie: v kostce*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0228-0.

STUHLÁ, L. *Přehled anatomie a fyziologie člověka: pro nelékařské zdravotnické obory*. Praha: Grada Publishing, 2024. ISBN 978-80-271-2903-4.

ŠULOVÁ, L., FAIT, T., WEISS, P. *Výchova k sexuální reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, 2011. ISBN 978-80-7345-238-4.

TRUHLÁŘ, A. a kol. *Doporučené postupy pro resuscitaci ERC 2021: souhrn doporučení* [online]. Dostupné z: <https://aimjournal.cz/pdfs/aim/2021/88/01.pdf>.

ZLATOHLÁVEK, L. *Klinická dietologie a výživa*. 2. rozš. vyd. Medicus. Praha: Current media, 2019. ISBN 978-80-88129-44-8.

Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2021–2030. BESIP, 2024 [online]. Dostupné na [www](http://www.besip.cz/Pro-odborniky/Narodni-strategie-BESIP): <http://www.besip.cz/Pro-odborniky/Narodni-strategie-BESIP>.

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027. MŠMT, 2024 [online]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt>.

Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015 [online]. ISBN 978-80-86466-62-0. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/prirucky.aspx> 18.

Kontakt pro dotazy (bližší informace): doc. Mgr. Martina Cichá, Ph.D., garantka programu

E-mail: martina.cicha@upol.cz